

Sant Pere de Ribes

FESTA MAJOR

Sant Pau 2017

Disseny i maquetació

Nàtalia Butí

Impressió i publicitat

Pin - Ups

Cartells i Portada

Nàtalia Butí, direcció d'art

Marc Bordons, fotògraf

Autors de separata

Andreu Castro i Teixidó

Magí Fortuny i Poch

Oriol Riera i Arnaiz

Edita

Ajuntament de Sant Pere de Ribes

SUMARI

SALUTACIÓ DE L'ALCALDESSA

04

SALUTACIÓ DEL REGIDOR DE CULTURA

05

SALUTACIÓ DE LA COMISSIÓ DE BALLS POPULARS

06

ELS BALLS POPULARS

07

PROGRAMA D'ACTES

08

XII CONCURS FOTOGRÀFIC "OBJECTIU SABRE"

16

AGRAÏMENTS I NOTES

18

SEPARATA. 25 ANYS JUGANT AMB FOC.

20

BALL DE DIABLES DE RIBES COLLA JOVE

Sant Pau ja és a tocar! I torna a presentar-se carregat de sentiments i emocions que afloraran novament en l'esdevenir diari dels actes i celebracions que ens queden per davant. Sentiments que ens evocaran els seus orígens de germanor, de trobada, d'aplec i d'identitat comunitària.

La Festa Major d'hivern de Ribes és precisament això: una festa grupal i al mateix temps personal. Esclat col·lectiu d'alegria i sentiment de pertinença que hom se la fa seva immortalitzant aquells moments més emotius o importants per a un mateix i per als nostres. És una festa íntima i col·lectiva, entranyable i familiar, però sobretot una de les festes més estimades per tots els ribetans i totes les ribetanes.

Amb fred o sense, us animo a sentir el caliu d'aquesta celebració que es fa present sobretot en aquelles manifestacions més populars i folklòriques i aquells actes tradicionals que generació rere generació es mantenen més vius que mai, com es fa evident per Sant Pau amb la més que notòria participació dels més petits.

Tot desitjant-vos una bona Festa Major i agraïnt el treball i la dedicació dels qui la fan possible, hi col·laboren i hi participen, només em resta cloure aquestes paraules amb un crit ben fort:

Visca Ribes i visca la Festa Major!

SALUTACIÓ
Alcaldessa

SALUTACIÓ
Regidor Cultura

Benvolguts veïns i veïnes de Sant Pere de Ribes,

La festa d'hivern de Sant Pau del nostre municipi és molt especial. Que bonic és veure pares, mares, nens, nenes, avis i àvies, tots junts pujant cap a Sant Pau, fent la paradeta a la capella de Sant Pau Xic per seguir cap a l'ermita on, en arribar, es fa un aplec i una missa. Hem d'estar orgullosos de tenir una festa tan singular, que sabem que se celebra, almenys, des del segle XVIII.

Enguany podem comptar un altre cop amb la valuosa col·laboració de persones del municipi com Miquel Muç Vall i Soler, encarregat del pregó que donarà el tret de sortida a la Festa Major; una persona que sempre ha participat en aquesta celebració tant des de dins com des de fora. Els cartells que llueixen pels carrers de Ribes, el disseny i la portada del meravellós programa que teniu a les mans és obra de la dissenyadora ribetana Natàlia Butí.

Aquest 2017 volem retre un petit homenatge al Ball de Diables de Ribes Colla Jove, que celebra els seus 25 anys d'enceses.

Us convido a sortir al carrer i gaudir dels diversos actes que hem programat juntament amb les entitats i col·lectius del municipi. Gràcies a les enriquidores aportacions i esforços de tothom aconseguim que cada any la nostra festa sigui millor. I dit això, ha arribat el moment d'omplir la copa i brindar pels bons moments que ens depararà aquesta Festa Major de Sant Pau 2017.

Bona Festa Major de Sant Pau!

SALUTACIÓ

Comissió de Balls

Una nova Festa Major de Sant Pau arriba per gaudir plenament de les nostres tradicions. En nosaltres recau el fet de mantenir-les vives, de mantenir-les amb plena vigència i actualitzar-les amb el pas dels anys per fer-les més fortes i intenses.

Celebrar anys és un motiu d'alegria i aquest 2017 estarà ple d'actes organitzats per diverses colles. Des d'aquí felicitar-vos a totes, a aquelles que en celebren molts com a aquelles que en celebren menys, però totes amb ganes de fer-ho visible al poble, de fer-nos-en partícips a tots els ciutadans de Ribes així com a aquells que s'apropin a gaudir de les nostres festes.

Des de la Comissió de Balls, en representació de l'Assemblea de Balls Populars de Ribes, continuem reclamant a l'equip de govern, així com a la resta de forces municipals, una solució ràpida per poder tenir el nostre edifici consistorial obert de nou a la població, ja que fa massa temps que el tenim en obres o aturat. Ribes es mereix tenir-lo en condicions. Així mateix us volem animar a participar en els actes centrals de la Vigília i del Dia de Sant Pau, de les cercaviles que ompliran de color, música i olors els diferents carrers de Ribes, així com també dels demés actes organitzats per l'Ajuntament i les diverses entitats culturals o esportives, i dels diferents actes per commemorar un 2017 ple d'alegria i festa.

Molt bona Festa Major!

Drac Petit · Sonia Aparicio
Diablers Petits · Dolors Pascual
Diablers Colla Infernal · Josep Graells
Cercolets · Natàlia Soler
Pastorets · Gemma Gallofré
Cascavells · Elisenda Castell
Panderetes · M. Carmen Gavalda
Cintes · Anna Castellví
Bastoners · Esther Gallofré
Gitanes del Penedès · Luna Frattini
Bastoners · Marta Lago

Ball de Diablers de Ribes · Jordi Carbonell
Ball de Diablers de Ribes Colla Jove · Mauri Taulés | Wen Alcántara
Dimonis de Ribes · Albert Domingo | Adrià Rubio
Drac de Tres Caps · Josep Guillaumes
Gegants (Pere i Paula) · Jordi Mestre
Gegants (Andreu i Marina) · Jaume Fortuny
Cabeçuts de Ribes · Nico Gambale
Cercolets · Laia Vives | Paula Izquierdo
Panderetes · Mònica Gallardo
Panderos · Chantal Bertran | Gemma García
Pastorets · Ariadna Moya
Bastoners · Marc García
Bastoners · Anna Picas
Ball de Cintes · Ariadna Vall
Bastoners · Marc Roig
Bastoners · Marina Orives
Bastoners · Rosa Butí
Bastoners · Mari Pau Fernández
Gitanes del Penedès · Olga Cerdans
Bastoners · Míriam Ojeda
Bastoners · Lluís Gallego
Gitanes de Ribes · Isabel Mestre
Bastoners · Albert Roig

Infantil

COLLES

Adulta

Actes Previs

09/01 fins el 22/01

Vespre

A la Seu de l'entitat Els Xulius – CSR

Torneig de tennis taula Sabre de Sant Pau

Els partits es disputaran els vespres
d'entre setmana

Per a més informació: Siscu Mesia

Ho organitza: Xulius - CSR

15/01/17

12:00h

A l'Ermita de Sant Pau

Presentació de la Festa Major de Sant Pau 2017

Presentació de la portada del programa
d'actes i dels nous cartells de Festa Major,
a càrrec de la dissenyadora **Natàlia Butí**,
i de la separata *25 anys jugant amb foc*,
dedicada al Ball de Diablers de Ribes Colla
Jove i escrita per **Andreu Castro i Teixidó**,
Magí Fortuny i Poch i Oriol Riera i Arnaiz

Tot seguit, representació del primer acte
sacramental del Ball de Diablers de Ribes
Colla Jove i presentació dels nous vestits
de la colla

19:00h

A la Nau Pere Vall i Soler

Teatre Óssos, amb Toni Albà i Fermí Fernández (direcció Sergi Pompermayer)

Ho organitza: Entitat GER

ACTES

17/01/17

17:30h

A la biblioteca Manuel de Pedrolo

Megalectors, club de lectura per a nens i nenes de 3r a 6è de primària

Inscripció prèvia. Places limitades

Ho organitza: Servei de Cultura i Joventut

19/01/17

18:30h

A la biblioteca Manuel de Pedrolo

Històries del cinema clàssic: Orson Welles, a càrrec de José M. Álvarez

Ho organitza: Servei de Cultura i Joventut

20/01/17

18:00h

A la biblioteca Manuel de Pedrolo

Tardes Literàries, a càrrec de la Sílvia Romero

Ho organitza: Servei de Cultura i Joventut

21/01/17 al 05/02

A les pistes de Can Macià

Fases finals del 44è Campionat Social

En categoria masculina or i argent
i femenina absoluta i Sub-13

Ho organitza: Club Tennis Ribes

El Pregó

21/01/17

17:00h

Inici a la pl. de la Vila

Timbalada de Convit al Pregó

Amb els timbalers de les colles de Ribes
i de les colles convidades al Correfoc.
Pl. de la Vila, pl. del Centre, c. de Sitges,
Nou, pl. Marcer, Fra Vicenç, pl. de l'Església,
c. d'Eduard Maristany, pl. dels Països Catalans,
c. Dr. Marañón, av. Josep i Pere Jacas, Lluís
Companyns, Major i final a Can Puig

18:00h

A la sala Polivalent de Can Puig

Pregó de Festa Major

A càrrec de **Miquel Muç Vall i Soler**

El Correfoc

Després del pregó

Correfoc de Ribes

Amb el Ball de Diablers de Ribes, el Ball de
Diablers de Ribes Colla Jove, el Drac de Tres
Caps de Ribes i altres colles convidades.
Can Puig, c.Major, Jaume Balmes, Nou, pl.
Marcer, Comerç, Sant Pere, pl. de la Font,
Ajuntament, pl. de la Vila, pl. del Centre, c.del Pi,
Ildefons Cerdà, Sant Isidre, Nou i pl. Marcer,
on hi haurà **encesa final**

23:30h

A l'envelat de Can Puig

Trakasound

Amb Miquel del Roig, Strombers i DJ Miku
Coordina l'acte: Ball de Diablers de Ribes
Colla Jove

Ho organitza: Servei de Joventut

Dels Xics

22/01/17

10:00h

Sortida a la pl. de la Vila

Anada infantil a Sant Pau

Plaça de la Vila, Mossèn Andreu Malgà,
ctra. de Canyelles, camí de Sant Pau
Hi col·labora: Pastisseria Serarols Nin

11:30h

Baixada infantil de Sant Pau

Camí de Sant Pau, ctr. de Canyelles,
Mossen Andreu Malgà, pl. de la Vila

12:30h

Exhibició dels Balls Populars

en arribar a la pl. de la Vila

13:00h

Al Pati de l'entitat Els Xulius – CSR

Concert vermut amb el grup ribetà BB Jazz Band

Ho organitza: Xulius - CSR

17:30h

A l'envelat Can Puig

Somnis de Sorra, de Borja Martínez

Espectacle que combina art amb sorra,
circ, música en directe, marionetes
de gran format i pintura ràpida
Ho organitza: Servei de Cultura i Joventut

18:30h

A la sala Bell-Lloc del Centre Parroquial

Concert de jazz amb Esteve Molero & Jordi Torrens sextet

Presentació del CD "Amigos" i projecció
del Videoclip

*Ho organitza: Centre Parroquial
i Esteve Molero*

19:00h

A la sala gran de l'entitat Els Xulius – CSR

Final del torneig de Tennis Taula Sabre de Sant Pau

Ho organitza: Xulius - CSR

La Vigília

24/01/17

09:00h

Al bar Social de l'Entitat GER

Esmorzar de forquilla

Cal comprar tiquet al bar social

Ho organitza: Societat gastronòmica La Cassola

12:45h

Sortida des de davant de l'entitat GER

Baixada de Grallers (amb la col·laboració dels grallers de Ribes i amics)

Ho organitza: Entitat GER

13:00h

A la pl. Marcer

Disparada de morterts, Traca i repic de campanes

13:15h

Sortida des de la pl. Marcer

Cercavila balls infantils

Pl. Marcer, c. Nou, c. de Jaume Balmes,
c. Major, pl. de la Font, c. de l'Ajuntament,
pl. de la Vila, c. Comerç i pl. Marcer

16:00h

Sortida des de la Rectoria Vella

Ballada per les masies del poble

Rectoria Vella, Masia del Montgròs,
la Serra, Can Climent, El Mur, Can Fontanals,
Puigmoltó i Can Roig de les Torres

17:30h

Sortida des del Redós

Cercavila dels Balls Populars

Sortida des del Redós (cruïlla Dr. Marañón
i av. Josep i Pere Jacas), c. Jaume Balmes,
c. Major, pl. de la Font, c. Sant Pere, pl. de
la Vila, pl. del Centre, c. del Pi, c. Ildefons
Cerdà, c. Sant Isidre, c. Nou i pl. Marcer

20:00h

A la pl. Marcer

Ballada conjunta de colles de Bastons i Versos del Ball de Diables de Ribes Colla Jove, Ball de Diables de Ribes i Ball de Gitanes de Ribes

i en finalitzar les colles faran
una **encesa conjunta**

22:00h

A la Nau Pere Vall i Soler

Sopar Popular de Vigília

Ho organitza: Entitat GER

23:30h

Al bar Social de l'entitat GER

Concert de la Terrasseta de Preixens (en petit format)

Ho organitza: Entitat GER

00:00h

A l'envelat de Can Puig

Ball Vigília Moratones, Muyayo Rif i DJ

Sant Pau

25/01/17

07:45h

Sortida des de la pl. Marcer

Cercavila Matinal

Pl. Marcer, c. Nou, de Sant Isidre, d'Ildefons Cerdà, dels Comtes de Barcelona, Milana, del Palou, de Jesús (dels Pous), d'Olivella, del Pi, d'Ildefons Cerdà, escola El Pi

08:30h

A l'escola el Pi

Esmorzar Balls Populars

09.30h

Des de l'escola El Pi

Toc de Timbals

Des de l'escola el Pi fins a la pl. de la Vila

09:45h

Sortida des de la pl. de la Vila

Anada a Sant Pau

Pl. de la Vila, Mossen Andreu Malgà, Canyelles, Camí de Sant Pau i era de l'ermita

11:00h

A l'Ermita de Sant Pau

Missa Solemne de Sant Pau

Presidida per Mn. Fermí Martín, rector de la parròquia de Sant Pere del nostre municipi, amb la presència dels capellans de l'Arxiprestat del Garraf i acompanyament musical de la Coral Levaré. Celebració del 75è aniversari de la imatge del retaule principal de l'apòstol Sant Pau (1942-2017)
En acabar, cantaran els Goigs de Sant Pau

Seguidament

A l'Era de l'ermita

Pilar dels afeccionats castellers del poble

En acabar

Baixada de Sant Pau

Camí de Sant Pau, ctra. de Canyelles, Mossen Andreu Malgà, pl. de la Vila

13:45h

A la pl. de la Vila

Exhibició Balls Populars i Versos dels Balls de Diables, Pastorets i Ball de Gitanes de Ribes

14:00h

Al bar Social de l'entitat GER

Vermut amb gralles

Ho organitza: Entitat GER

19:00h

A l'envelat de Can Puig

Concert de Festa Major amb l'orquestra La Chatta

20:30h

A l'envelat de Can Puig

Ball de Festa Major amb l'orquestra La Chatta

Actes Posteriors

26/01/17

17:30h

A la Nau Pere Vall i Soler

Festival infantil per a tota la família

Ho organitza: Entitat GER

18:30h

A la biblioteca Manuel de Pedrolo

Club de cinema, moderat per José M. Álvarez: Ciudadano Kane, d'Orson Welles

Ho organitza: Servei de Cultura i Joventut

28/01/17

12:00h

A la biblioteca Manuel de Pedrolo

Hora del conte en anglès

Col·labora: Kids&Us Sant Pere de Ribes

29/01/17

08:00h

Des de la pl. de l'Església

Anada a buscar el pessebre al Montgròs

Ho organitza: Xulius - CSR

11:00h

Sortida des de la pl. Marcer

Trobada de gegants infantils

Pl. Marcer, c. d'Eduard Maristany, Balma, Major, pl. de la Font, c. Sant Pere, Comerç i pl. Marcer on hi haurà **una ballada de lluïment i una traca dolça**
Ho organitza: Xulius - CSR

11:00h

A les pistes de Can Macià

Vine i juga, torneig amistós, activitat oberta a tothom

Inscripcions un quart abans de l'inici dels partits al mateix emplaçament
Ho organitza: Club Tennis Ribes

12:30h

A la pl. Marcer

Ballada de sardanes amb la Cobla Catània

Ho organitza: Xulius - CSR

30/01 al 03/02

22:00h

A la Nau Pere Vall i Soler

73è Campionat de truc Josep Espachs

Inscripcions al Bar Social
Ho organitza: Entitat GER

31/01/17

20:15h

Al Cinema Ribes - Sala Bell-Lloc del Centre Parroquial

Il Trovatore de Verdi

Retransmissió en directe de l'òpera des de la Royal Opera House de Londres. Venda anticipada d'entrades a la taquilla del Cinema
Ho organitza: Cinema Ribes

04/02/17

A la biblioteca Manuel de Pedrolo Acte d'homenatge a Víctor Alba en motiu del centenari del seu naixement

Xerrada i descobriment de la placa que l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes li dedica

Ho organitza: Ajuntament de Sant Pere de Ribes, Entitat GER i Servei de Català de Sant Pere de Ribes

05/02/17

10:00h

A la pl. Maria Mercè Marçal

Trobada de plaques de cava

Ho organitza: Associació Festa Barri Palou

12:30h

A la pl. Marcer

Ballada de Dansa Catalana

Ho organitza: Colla Dansaire de Les Roquetes

09/02/17

19:30h

Al Cinema Ribes - Sala Bell-Lloc del Centre Parroquial

I Mostra de Curts de Festa Major

Presentació dels treballs audiovisuals fins el 2 de febrer. Consultar condicions de participació a cinemaribes.com o la taquilla del cinema
Ho organitza: Cinema Ribes

11/02/17

18:30h

A la sala teatre Bell-Lloc del Centre Parroquial

Teatre amb l'obra Herr, Mister & Monsieur

Adaptació de Marc Busom a càrrec del grup Bell-Lloc de l'entitat
Ho organitza: Centre Parroquial

12:00h

A la biblioteca Manuel de Pedrolo

Hora del conte: Bestiari salvatge d'estar per casa, a càrrec de Vivim del Cuentu

Ho organitza: Servei de Cultura i Joventut

12/02/17

Camí català de Sant Jaume. Etapa entre Cervera i Tàrraga

Inscripcions prèvies la setmana anterior a la perfumeria Mari Àngels
Ho organitza: Xulius - CSR

08:00h

A la pl. Marcer

Caminada popular al Montgròs

Inscripcions prèvies a la seu de l'entitat i als punts habituals
Ho organitza: Atletisme GER

08:00h

A la pl. Marcer

50è Cross de Sant Pau

Inscripcions prèvies a la seu de l'entitat i als punts habituals
Ho organitza: Atletisme GER

18:30h

A la sala teatre Bell-Lloc del Centre Parroquial

Teatre amb l'obra Herr, Mister & Monsieur

Adaptació de Marc Busom a càrrec del grup Bell-Lloc de l'entitat
Ho organitza: Centre Parroquial

20:15h

Al Cinema Ribes - Sala Bell-Lloc del Centre Parroquial

Woolf Works per The Royal Ballet

Retransmissió en directe des de la Royal Opera House de Londres
Venda anticipada d'entrades a la taquilla del Cinema i Centre de Dansa Artís
Ho organitza: Cinema Ribes

16/02/17

18:30h

A la biblioteca Manuel de Pedrolo

Històries del cinema clàssic: El Jove Spielberg, a càrrec de José M. Álvarez

Ho organitza: Servei de Cultura i Joventut

17/02/17

18:00h

A la biblioteca Manuel de Pedrolo

Tardes Literàries, a càrrec de la Sílvia Romero

Ho organitza: Servei de Cultura i Joventut

19/02/17

09:00h

24a Trobada de BTT de Ribes

Inscripcions a les 8:00 h i sortida a les 9:00h al costat del pavelló Circuit de 20 i de 40 kms
Ho organitza: Club Ciclista GER

21/02/17

17:30h

A la biblioteca Manuel de Pedrolo

Megalectors, club de lectura per a nens i nenes de 3r a 6è de primària

Inscripció prèvia. Places limitades
Ho organitza: Servei de Cultura i Joventut

22/02/17

19:00h

A la biblioteca Manuel de Pedrolo

Lliurament de premis i exposició de fotografies Objectiu Sabre

Ho organitza: Servei de Cultura i Joventut

OBJECTIU SABRE

XII Concurs Fotogràfic

BASES CONCURS: 1. La participació és lliure i oberta a tothom, excepte als guanyadors de l'anterior edició del concurs. 2. La temàtica a l'entorn de la qual han de versar les fotografies és la Festa Major de Sant Pau 2017. Se n'acceptarà qualsevol motiu sempre que s'hi inspiro i no suposi la difusió de valors negatius com ara la xenofòbia, l'incivisme, etc. 3. Els treballs es presentaran respectant les mides de 18 x 24 cm com a mínim i 30 x 45 cm com a màxim sense col·locar en cap tipus de suport. 4. Es podran presentar un màxim de 3

fotografies per participant. 5. Dipositades en un sobre gran, cada fotografia portarà un títol individual i s'agruparan en col·lecció per afinitat temàtica sota un lema comú. Les dades de l'autor (nom, adreça i telèfon) figuraran en un petit sobre tancat dins del gran. 6. El termini per al lliurament de fotografies és fins al dilluns 6 de febrer de 2017. 7. Dins d'aquest període, les fotografies es recolliran a la Biblioteca Manuel de Pedrolo, en horari d'atenció al públic. 8. El jurat estarà format per persones amb trajectòria consolidada en el món de la fotografia i també per la persona guanyadora de l'edició 2016 del Concurs Objectiu Sabre. El veredicté serà inapel·lable. 9. Es concedirà un primer premi dotat amb 150€ i la possibilitat per a l'autor o autora que l'obtingui d'oferir a la Biblioteca Manuel de Pedrolo una exposició fotogràfica, més dos accèssits amb dotació de 75€ per a cada un d'ells. L'Ajuntament sol·licitarà als guanyadors el lliurament de les imatges en format digital. 10. Només s'atorgarà un premi per participant. Si el jurat ho cregués oportú, algun dels premis, o tots plegats, podrien quedar deserts. 11. El dimecres 22 de febrer de 2017 a les 18:00h es durà a terme el lliurament de premis a la Sala Polivalent de la Biblioteca Manuel de Pedrolo. Aquest acte donarà també inici a l'exposició de tots els treballs presentats, que es podrà visitar fins al 25 de març de 2017 a la Sala Polivalent de la Biblioteca Manuel de Pedrolo de dilluns a divendres de 15:30 a 20:30h, i dimarts, dijous i dissabtes de 10 a 14h. 12. Els autors de les obres no guanyadores podran recuperar els originals adreçant-se a la Biblioteca Manuel de Pedrolo de l'1 al 22 d'abril de 2017 (ambdós inclosos). Tant les obres guanyadores com les que no hagin estat recollides pels seus autors dintre d'aquest termini passaran a ser propietat del fons fotogràfic de l'Arxiu Municipal de Sant Pere de Ribes i l'Ajuntament en podrà fer ús posterior en les seves publicacions i edicions. 13. L'Ajuntament de Sant Pere de Ribes serà el propietari de les fotografies guanyadores, les quals s'incorporaran al fons fotogràfic de l'Arxiu Municipal de Sant Pere de Ribes i en podrà fer ús posterior en les seves publicacions i edicions. L'Ajuntament passarà a ser propietari dels drets d'explotació mantenint l'autor els drets morals sobre la obra. 14. La participació en el concurs suposa la plena acceptació de les bases. 15. Qualsevol cas no previst serà resolt per l'organització.

Festa Major
de Sant Pere de 2017

– 50 anys de –

Colla Gran Ball de Bastons de Ribes

**Ballada
conjunta!**
25 de juny
19:00h

Volem convidar a totes les persones que han ballat alguna vegada el Ball de Bastons de Ribes, tinguin l'edat que tinguin.

Farem La Ballada més gran que s'hagi fet mai amb bastoners i bastoneres del poble!

Una megafoto de tots plegats i ens emportarem un record.

Qui vulgui participar-hi es pot inscriure:

✉ collagranbastonsribes@gmail.com

f Colla Gran Bastons

whatsapp 610 85 48 78 (atenem només whatsapp)

Agraïments

L'Ajuntament agraeix la participació i la col·laboració de totes les persones i entitats que fan possible la Festa Major

- Al pregoner d'aquest Sant Pau, **Miquel-Muç Vall i Soler** Nascut al carrer del Pi de Ribes. LLicenciat amb Geografia i Història per la UB. President de l'entitat GER (1980-1981). Regidor de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes (1995-2007) Director del CFO Can Puig (1984-1993). Director Gerent de la Fundació INFORM des de l'any 1993. I sempre, aprenent de la vida
- A l'autora dels cartells i la portada, **Natàlia Butí**
- Als autors de separata, **Andreu Castro i Teixidó, Magí Fortuny i Poch i Oriol Riera i Arnaiz**
- Fotografies autoritats, **Clàudia Sauret i Verdejo**
- **ADF Sant Pere de Ribes** (Agrupació de Defensa Forestal)
- **Assemblea de Balls Populars de Ribes**
- **Pirotècnia Igual**
- **NG Plàstics**
- **Entitats i persones col·laboradores**
- **Servei Local de Català**
- **Personal de Cultura, Governació i Via Pública i Serveis**

Recomanacions

Agraïrem puntualitat als participants en les activitats de Festa Major

Us animem a assistir a tots els actes que organitzen les entitats del nostre poble

Per a un millor funcionament de la cercavila dels balls populars i per tal d'evitar desperfectes als vehicles, eviteu aparcar als carrers i places del recorregut i seguiu les instruccions de la Policia Local

L'Organització no es farà responsable de possibles desperfectes a vehicles que no hagin seguit les instruccions donades

Mesures de seguretat davant la pirotècnia

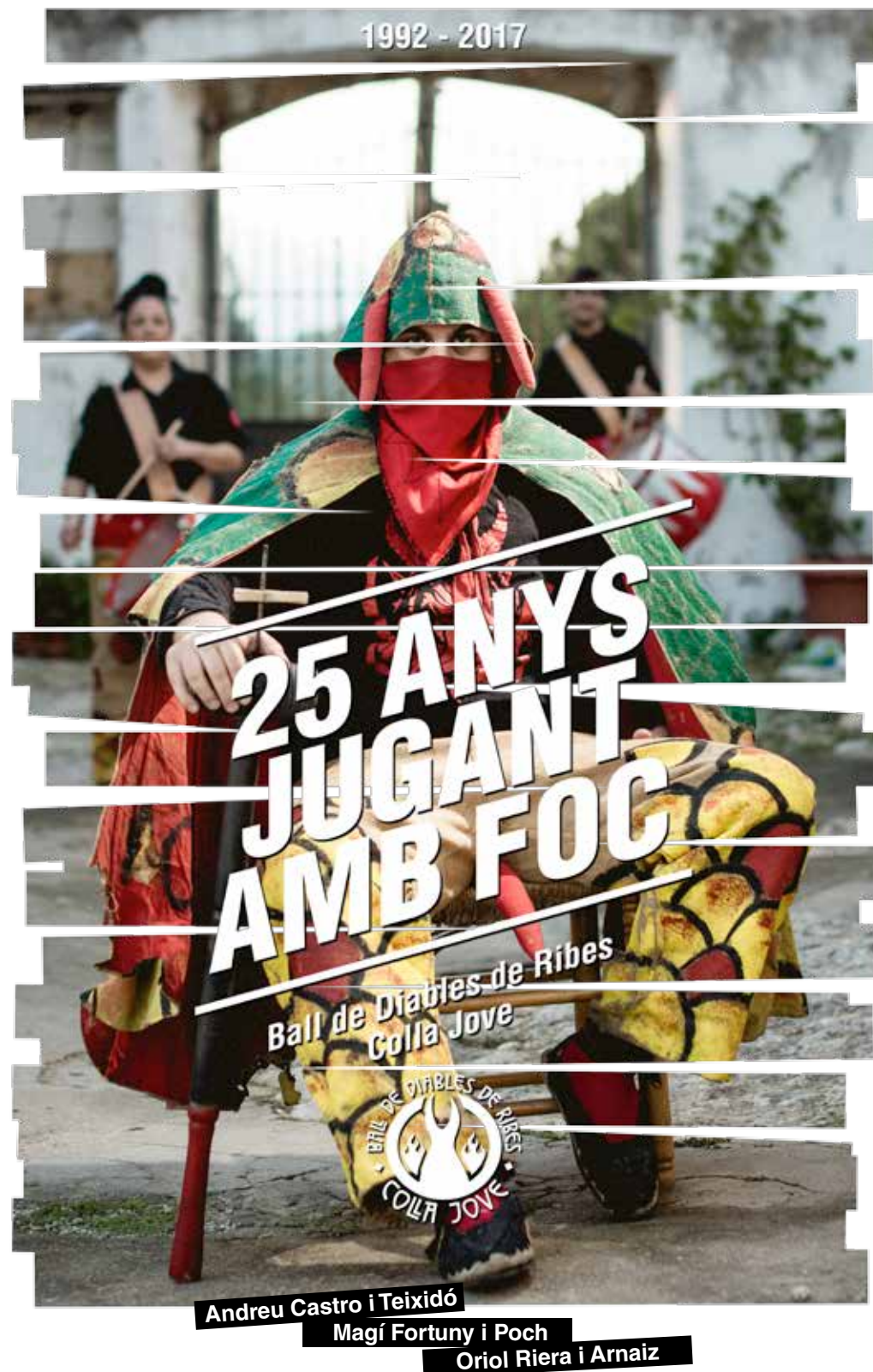

Per al veïnat i comerciants

- Mantingueu portes i finestres tancades, persianes abaixades, aparadors i vidres protegits i tendals recollits, i no tingueu roba estesa o altres elements com banderes, etc
- No col·loqueu cap element que pugui obstaculitzar el desenvolupament de l'actuació o el pas fluid de la gent (testos, taules, cadires, etc)
- No llanceu aigua fins que no hagi acabat l'actuació atès que la pólvora mullada pot tenir efectes imprevisibles
- No encengueu foc ni fumeu a prop de les bosses o contenidors del material pirotècnic

Per a qui vulgui participar-hi

- Porteu roba de cotó preferiblement vella, amb mànigues i pantalons llargs, i coll tancat
- Porteu un barret que us cobreixi tot el cap i mocador de cotó al coll
- Porteu un calçat adequat, còmode i tancat
- No demaneu al veïnat que llanci aigua fins que no hagi acabat l'actuació
- Si per qualsevol circumstància se us encén la roba, tireu-vos a terra i rodoleu per apagar les flames. Sobretot, no correu, perquè les flames s'escamparien i serien més virulentes
- Queda prohibit portar productes pirotècnics particulars
- No envaïu l'espai on el grup de foc fa l'actuació i no agafeu ni destorbeu cap dels seus membres
- En el cas de patir cremades, dirigiu-vos immediatament als punts d'assistència sanitària
- Seguiu en tot moment les indicacions dels integrants del grup de foc i dels serveis d'ordre públic

L'espurna de tot plegat

No. La Colla Jove no fa 25 anys que participa a la Festa Major. Ni tampoc els seus membres més veterans, que ja sortien de diables i de timbalers per separat abans que comencessin a fer-ho junts en una mateixa colla.

Petits, es converteix primer en Diables Mitjans (1995) a causa de la creixença natural dels seus membres i, **quan aquests estan a les portes de la majoria d'edat (2002), esdevé la segona colla adulta de diables del poble amb la denominació de Diables de Ribes Colla Jove.**

Però per què commemorar l'efemèride de 1992 i no la de 2002? La decisió no és d'ara. Ni casual. Els membres de la colla ja fa molts anys que l'entenen, la senten i la transmeten així. És el que fan la pràctica totalitat de colles de diables d'arreu del país, que prefereixen evocar els seus orígens col·lectius abans que no pas la seva constitució en colla adulta o en entitat. En el cas de la Colla Jove, aquesta primera llavor es troba a la Festa Major de Sant Pau de 1992, que és la data en què els diables i els timbalers que l'any 2002 es convertirien en Colla Jove van sortir plegats per primer cop. El moment en què comencen a construir, sense voler-ho ni adonar-se'n, un mateix sentiment de pertinença que ha perdurat al llarg de vinc-i-cinc anys.

L'actual Ball de Diables de Ribes Colla Jove no es podria concebre sense els motius que, l'any 2002, van portar els seus membres a prendre una decisió fins aleshores inèdita: no incorporar-se a títol individual al Ball de Diables

El que celebrem aquest 2017 és precisament això: que ja ha passat un quart de segle des que una generació de diables i de timbalers ribetans va començar a sortir a les festes majors de Ribes de forma ininterrompuda com un sol grup. Una mateixa estructura de colla que, després de començar a sortir per Sant Pau de 1992 com a Diables

Llegeix la separata completa a través d'aquest codi QR o d'aquest enllaç web.

ribes.org/separatacollajove

de Ribes per poder mantenir-se col·lectivament com a colla sobirana. I, al mateix temps, aquesta reafirmació com a grup propi tampoc no es podria entendre sense les singularitats atzaroses que marquen el seu viatge previ pels Diables Mitjans i els Diables Petits.

25 anys jugant amb foc no és la història de la Colla Jove. És el relat reflexiu que, a títol personal i amb el consentiment dels membres actuals, en fem tres dels seus integrants més veterans. Una recopilació de vivències pròpies amanida amb visions i records d'altres companys i excompanys de colla. Traçats diversos de vida i festa que, junt amb el testimoni de diables i timbalers ribetans de diferents generacions, contextualitzen la trajectòria de la Colla Jove dins l'apassionant i encara desendreçada història del ball de diables a Ribes. Tot just un quart de segle. Vint-i-cinc anys com a diables i timbalers que, des d'edats i noms de colla diferents, hem viscut sempre de manera conjunta i amb la màxima intensitat.

No. La Colla Jove no fa 25 anys. Només va començar a néixer aquell Sant Pau de 1992.

135 anys de ball de diables a Ribes

Una anotació en un diari personal. Tan senzill i planer com això. La primera referència datada de la representació del ball de diables a Ribes apareix al dietari de Josep Bertran i Miret, un ribetà que l'any 1882 va deixar escrites unes paraules que, a l'espera de trobar una hipotètica documentació més antiga, marquen l'actual punt de partida de totes les generacions posteriors de diables ribetans.

Hi havia un ball de diables a Ribes abans de 1882? És probable. Sortia de manera regular per les festes majors? Difícilment. La documentació recopilada fins ara, fruit del treball de diversos historiadors ribetans, només permet afirmar que Ribes va gaudir de la presència intermitent de diables entre 1882 i 1929. Unes participacions en què els diables no només es limitaven a tirar coets, sinó que ja representaven l'acte sacramental, la qual cosa fa preveure que també hi havia un acompanyament musical.

La Guerra Civil espanyola i la posterior dictadura franquista van estroncar d'arrel la prosperitat de la societat catalana i, en conseqüència, de la seva cultura popular.

Però a Ribes, malgrat l'afectació dels primers anys de postguerra, hi va haver una recuperació folklòrica més ràpida que en la majoria de poblacions de Catalunya. **La implicació en els balls populars de persones afins al règim va**

permetre la creació de nous elements festius que, sota la seva prèvia aprovació i posterior supervisió, van revitalitzar el folklore ribetà en una època eminentment fosca.

Bon exemple d'això és el mateix ball de diables, que per Sant Pere de 1951 —dos anys després de la presència del Ball de Diables de Vilanova

a la Festa Major d'estiu— va tornar a tenir presència a Ribes gràcies a la implicació d'un grup de joves ribetans. Des d'aquella data, Ribes és de les poques poblacions catalanes que pot presumir d'haver tret al carrer, almenys una vegada a l'any, una colla de diables que reciti versos satírics i que vagi acompanyada per, com a mínim, un timbaler.

La recuperació del ball de diables a Ribes, l'estiu de 1951, obre una etapa que s'allarga fins al 1977. Un període de vint-i-sis anys en què diversos grups de ribetans —se'n poden comptar un mínim de sis— donen vida a l'única colla de diables que hi ha al poble. En ocasions, per garantir la supervivència del ball, llevés separades per més de dues dècades es veuen obligades a sortir juntes. Però, per norma general, la incorporació i la marxa de la colla de diables es fa de manera conjunta a través de promocions d'edats similars.

Per Sant Pau de 1972, els diables de l'època s'endinsen a les profunditats de Sota-ribes a la recerca d'un imponent Drac de Tres Caps. No és cap casualitat. Fins a finals dels setanta, la nova fera tricèfala i els diables ribetans s'estructuren en una mateixa colla i, fins i tot, fan diverses sortides conjuntament.

És també en aquest final de dècada quan Ribes veu néixer per primera vegada una segona

colla de diables. Per Sant Pere de 1978, a les portes dels ajuntaments democràtics, s'impulsa una colla de diables infantil amb nens d'uns deu anys. Una festa major més tard, per Sant Pau de 1979, Ribes incorpora una tercera colla. També és infantil però, en aquest cas, amb nens d'entre quatre i sis anys. Totes dues colles són les primeres de Catalunya en els seus respectius segments d'edat. A més, des d'aleshores, Ribes ha tingut, en el pitjor dels casos, una colla petita i una colla gran de diables en cada Festa Major (malgrat que, en diverses ocasions, la colla més adulta estigués formada íntegrament per menors d'edat).

La creació de dues colles infantils a les darreries dels setanta provoca dos fets clau. El primer és el nou recorregut simbòlic que fan els diables des que comencen a sortir amb la colla més petita fins que acaben arribant a la més gran. El segon és l'eclosió del *Fenomen Diables* al poble, que el converteix en el segon ball més concorregut després del de bastons.

Tant és així que, entre 1978 i 1994, a Ribes hi ha, pel cap baix, deu grups diferents de ribetans

Sortida d'Ofici de Sant Pere de 1956
Font: Teresa Alsina i Ferret

que fan el camí sencer des dels diables petits fins als diables grans com una mateixa estructura de colla. És a dir: que un grup format inicialment com a diables petits va creixent de manera continuada –amb les lògiques entrades i sortides d'alguns dels seus membres– fins que acaba convertint-se en la colla de diables més veterana de la Festa Major.

Aquest creixement complet com a colla no sempre s'assoleix i, en cas de ser així, no sempre té la mateixa durada en el temps. Per això, durant el període 1978-1994, hi ha festes majors amb dues, amb tres o amb quatre colles diferents en funció de l'any. Això sí, totes elles comparteixen unes característiques comunes:

Baixada de Sant Pau de 1973
Font: Teresa Alsina i Ferret

Tret dels Diables Petits, les demès colles de diables no tenen cap nom propi que ajudi a distingir-les ni representen un segment d'edat de manera permanent. El cap de colla, que gairebé sempre assumeix el rol de Llucifer, és qui dóna el nom a la colla (tal com passa avui en dia amb la majoria de colles de bastons).

Les colles de diables no disposen d'un grup de timbalers integrat a la colla i, segons com, ni tan sols en tenen un d'assignat de manera continuada. Això fa que, en moltes ocasions, hagin de compartir acompanyament musical durant les cercaviles o, si més no, quan reciten els versos.

Les colles de diables es nodreixen, sobretot, a partir d'integrants d'edats similars. Una lleva creix junta fins a convertir-se en la colla més antiga del poble i, quan deixa de sortir, cedeix el seu lloc a la que va darrera seu.

La colla de diables més veterana de cada moment és considerada com la colla gran de Ribes, però sense que això suposi cap distinció respecte les altres. Ni se li canvia el nom, ni se la considera –com ara sí que passa amb el Ball de Diables– la colla hereva i continuadora de la tradició del ball de diables a Ribes iniciada el 1882.

L'obligatorietat del servei militar provoca que la majoria de diables i timbalers deixin de sortir a la Festa Major quan arriben a la majoria d'edat. En tornar, alguns es reenganxen a la colla que ve per sota, però la majoria opta per apuntar-se en colles que tradicionalment han tingut membres més adults o, directament, per deixar de participar a la festa.

Així com la mili dificulta la consolidació de les colles adultes, l'arribada de la democràcia facilita la creació constant de nous grups de diables adolescents sorgits dels Diables Petits. Aquesta dualitat resulta clau per entendre la renovació periòdica de les colles de diables i, particularment, el relleu generacional d'unes festes majors ribetanes que, en aquells anys, viuen un esclat de participació amb un marcat accent infantil.

“Llàstima que la Colla Jove no enganxés aquella època. A més d'un li hauria anat bé passar una temporada al quartetillu”.

De tot aquest període, les úniques dues lleves sorgides dels Diables Petits que han aconseguit perdurar en el temps com a colles adultes són, precisament, les que van acabar creant el Ball de Diables (el 1995) i la Colla Jove (el 2002). Dues generacions que van començar com a colla petita els anys 1983 i 1992 respectivament i que, per primera vegada, trencaven la dinàmica iniciada el 1978 amb la creació de la primera colla de diables infantil.

Segurament, aquesta consolidació del Ball de Diables i la Colla Jove no hagués estat possible sense la profunda reestructuració que pateixen les colles de diables de Ribes entre 1993 i 1995. Primer, amb la reunificació en una sola colla dels tres grups de diables no infantils que hi havia el 1993. I, l'estiu següent, convertint aquella única colla supervivent en un veritable ball de diables.

Les primeres decisions d'aquella nova colla són unificar el vestuari, introduir les figures de la Diablessa i l'Àngel, recuperar l'acte sacramental de principis de segle i incorporar el grup de timbalers com una part més de la colla. I un detall possiblement inadvertit però segurament cabdal per entendre aquest punt d'inflexió com un autèntic canvi d'època: la colla deixa de ser nominal –la de Xavier Coll i Pascual “Peco Xic”– per passar a ser el Ball de Diables de Ribes. És a dir: per molt que les persones canviïn, l'estructura de colla (el nom, el logotip, la indumentària, les maces, els ceptrots, els timbals o els diners que es puguin tenir com a grup) es manté per als que hi entrin en un futur.

Aquella transformació coincideix en el temps amb la creació a Ribes, per Sant Pere de 1995, de la primera colla mitjana també estructurada, entenent com a tal una colla que tenia un nom propi col·lectiu –Diablers Mitjans– i que estava formada per un grup de diables i timbalers de la mateixa generació que ja pujaven junts des dels Diablers Petits. La majoria d'aquells diables i timbalers són els que l'any 2002 acabarien creant la Colla Jove. I aquell 1995, sense saber-ho ni pretendre-ho, formen part d'una colla de diables mitjans que també marcarà el camí per a les colles que la seguiran des de sota en un futur immediat. Aquest és el cas de la Colla Infernal (nascuda l'any 2000, de la mà de Josep Terreu i Hortet i Belinda Gil i Garcia, com a segona colla mitjana) i dels Dimonis de Ribes (fundats per Àngel Guasch i González, l'any 2001, com a segona colla petita). Com els Diablers Mitjans, totes dues colles són concebudes com a pedrera del Ball de Diablers i ja creixen estructurades com un sol grup de diables i timbalers.

L'any 2008, després que totes les colles de foc del moment consensuïn una nova organització generacional amb la regidoria de Cultura i la Comissió de Balls Populars,

s'aprofita el nom d'aquestes dues noves colles per denominar les úniques franges d'edat que encara no disposen d'una colla establerta que perduri en el temps. D'aquesta manera, la classificació actual determina que els Diablers Petits van dels 6 als 10 anys; la Colla Infernal, dels 10 als 14; els Dimonis de Ribes, dels 14 als 18; i la Colla Jove i el Ball de Diablers, a partir de la majoria d'edat.

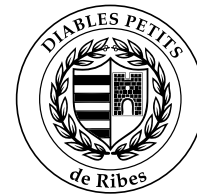
Aquest nou model organitzatiu és el que escriu la penúltima pàgina dels primers 135 anys de ball de diables a Ribes.

Una història que culmina en cinc colles d'edats, estils i tarannàs diferents però que, per sobre de tot, les uneix totes juntes en la representació d'una mateixa i eterna passió: el ball de diables.

Primera foto de grup dels Diablers Mitjans, entre l'Anada i la Sortida d'Ofici de Sant Pere de 1995
Font: Francesc Juan i Alcázar

Diablers Petits

Sant Pau de 1992. Ribes disposa de quatre colles de diables. La primera és la de Xavier Coll i Pascual “Peco Xic” que, tot i estar formada per menors d'edat, s'estrena com a colla gran en aquella Festa Major. La segona i la tercera, que també són d'edats similars, tenen com a responsables Xavi Bertran i Rozada “Burgui” i Juan Pedro Martín i Santiago “Juanpe”. Finalment, la quarta colla és la dels Diablers Petits.

El Sant Pau de 1992 és la primera Festa Major en què els diables i els timbalers que l'any 2002 formarien la Colla Jove comencen a sortir plegats en una mateixa colla: la dels Diablers Petits. Uns inicis tan casuals com descriptius de les festes majors anàrquiques del Ribes de la primera meitat dels noranta. Però, per entendre el significat d'aquell debut conjunt, primer cal conèixer com s'havia estructurat la colla més petita durant els anys anteriors.

Des de 1979, amb la creació de la colla de Manel Martínez i Garcia de Cort, Ribes havia gaudit de manera ininterrompuda d'un grup estructurat de diables petits.

i això va provocar que fessin el salt generacional amb antelació. Com que no hi havia relleu, la colla petita es va quedar altre cop sense acompanyament musical.

En aquest context, i davant l'absència d'un grup estructurat de timbalers petits, Magí Fortuny i Poch (per Sant Pau de 1990) i Andreu Castro i Teixidó (per Sant Pau de 1991) s'apunten a la colla de timbalers adolescents liderada per José Blaya i Hernández “Palomo”. Per Sant Pere de 1991, altres nens nascuts entre 1984 i 1986 fan el mateix. És la primera vegada que a la Festa

El que no havia tingut la colla petita era un grup estructurat de timbalers que creixés junt amb els diables. La primera colla infantil de timbalers no va sortir al carrer fins Sant Pau de 1987, i va acompanyar els Diablers Petits fins al 1989. Els seus integrants eren més grans que els diables

Major de Ribes hi participen diversos timbalers tan petits, i la diferència d'edat respecte els membres més veterans de la colla propicia que aquests darrers convidin els més menuts a formar una colla d'edat homogènia que serveixi per tornar a acompanyar musicalment els Diablers Petits.

El suggeriment té tota la lògica del món.

L'únic inconvenient és que la decisió la prenen i l'anuncien a mitja cercavila de vigília.

Entre cares de sorpresa i algun que altre plor, aquells petits timbalers acaben la Festa Major com poden, intentant seguir els que fins feia uns minuts eren els seus companys de colla per continuar tocant el timbal amb ells.

Mig any després, tot es veu d'una altra manera. La separació traumàtica dona peu, per Sant Pau de 1992, a la creació d'un grup organitzat de timbalers. Ells seran els encarregats d'acompanyar els Diablers Petits de manera ininterrompuda fins a Sant Pau de 1995, quan uns i altres passaran conjuntament a ser Diablers Mitjans. En aquell grup de diables petits ja hi ha Isaac Domínguez i Falguera, Miquel Muñoz i Rafel i Josep Bertran i Rozada “Pepi”, que avui en dia encara segueixen en actiu a la Colla Jove. Aquella coincidència històrica serà l'inici de la primera fornada de diables i timbalers ribetans que, amb el pas dels anys, acabarà pujant de manera conjunta com un sol grup estructurat des de la colla més petita fins a convertir-se en colla adulta.

Diablers Mitjans

Escut dissenyat per David Salido i Martí

Sant Pere de 1995.

Les colles de foc ribetanes pateixen una profunda remodelació. Els tres grups de diables que l'any 1993 fan el paper de colles adultes s'unifiquen en una sola colla. I aquesta, al seu torn, fa el pas d'una colla nominal –la de Xavier Coll i Pascual “Peco Xic”– al Ball de Diablers de Ribes. Una declaració d'intencions que trenca la dinàmica de dècades anteriors per dotar la colla més gran del moment d'una estructura pròpia que, per primera vegada, li permet mantenir-se en el temps més enllà de la gent que en forma part en aquell moment concret.

Foto de grup del Ball de Diablers Mitjans després de la cercavila d'estrena dels seus nous vestits, dies abans de la Festa Major de Sant Pere de 1999
Font: Josep Rius i Roig

Un procés que, evidentment, es produeix per inèrcia. Amb total naturalitat. I és que, en aquells anys, les colles funcionen de manera molt intuïtiva. A la part de diables, encapçalada per Antoni Muñoz i Vicens, és impossible saber quants participants hi haurà fins mitja hora abans de cada cercavila de vigília, quan tots ells es presenten al punt de sortida acompanyats dels seus pares i mares. A la part de timbalers, coordinada per Eusèbia Poch i Carbonell, el fet de ser un número força més reduït de participants facilita la comunicació entre les mares, que acorden els assajos abans de les

Cercavila de Vigília de Sant Pere de 1993
Font: Magí Fortuny i Albareda

festes majors i que per Sant Pere de 1994 ja decideixen vestir els seus fills amb una faixa vermella i una samarreta blava per evitar la calor produïda per la cassagues de sac. Més enllà de la vestimenta, diables i timbalers s'organitzen per separat. Cada membre de la colla s'encarrega de la confecció del seu vestit i d'aconseguir una maça o un timbal per poder sortir. L'únic que tots ells tenen clar és que, per Festa Major, aquells timbalers s'han de col·locar darrere d'aquells diables. Tenint en compte com funcionaven les festes majors de Ribes d'aquell moment, aquests primers passos de coordinació ja suposen un avenç important.

És l'època en què els diables només tiren piules i voladors sense canya, mentre que els timbalers toquen sobretot tres cançons: la *Principal* (l'antiga versió genuïnament ribetana), la *Creu Roja* i la *Samba*. La locomotora ja està en marxa. Propera parada: Diablers Mitjans.

L'apunt del Llucifer
Més que una colla de diables, allò era una llar d'infants. Bé... com la Colla Jove, que sempre ha sigut com una guarderia.”

Aquest canvi de concepte, llavor del model de colles que hi ha actualment a Ribes, té una incidència directa en la creació dels Diables Mitjans, la primera colla adolescent formada no per substituir la colla gran que la precedeix, sinó per aportar-hi diables i timbalers quan aquests ja siguin majors d'edat. Inicialment, la colla està formada pels diables i timbalers que han pujat conjuntament des dels Diables Petits. La lleva dels nous Diables Mitjans està integrada, sobretot, per nens i nenes dels anys 1984 i 1985, si bé també n'hi ha alguns de 1983 i 1986. La conversió a colla adolescent els permet sortir per primera vegada a la Matinal i a la cercavila nocturna de després del Castell de Focs. En aquest moment, també s'incorpora un ceptrot que es va rotant entre tots els membres.

Una altra novetat d'aquest període és l'ús de carretilles sense tro, després que els responsables adults de la colla (Francesc Juan i Alcázar, Antoni Muñoz i Vicens i Josep Pascual i Mestre "Pepeta") hi dediquin diverses hores per treure'ls manualment. Amb el pas del temps, aquestes carretilles sense tro se substitueixen per unes altres amb piules i, finalment, per les convencionals amb tro. És l'exemple més il·lustratiu d'un etapa marcada pel creixement constant dels membres de la colla, que passen de ser nens a joves i, de manera natural, comencen a imprimir una filosofia pròpia als Diables Mitjans.

Des de bon començament, la part de timbalers ja s'esparia per assajar de manera autònoma.

Amb Magí Fortuny Poch i Andreu Castro Teixidó com a caps de colla, l'absència de la perillositat de la pólvora facilita una autogestió sense tanta presència dels pares.

De fet, ells mateixos s'encarreguen de fer les primeres llistes de membres i de decidir a qui s'assignen els timbals de fusta i cordes que aleshores cedeix l'Ajuntament, que complementen els que són propis de cadascú. L'empenta d'aquell moment també fa que el grup de timbalers tiri endavant, amb l'acompanyament d'Eusèbia Poch i Carbonell, la seva primera samarreta conjunta, ideada i dissenyada per l'artista ribetà Xus Duran i Castillo.

Pel que fa el so, els assajos conjunts amb alguns timbalers del Ball de Diables permeten

a la colla millorar la seva sonoritat i incorporar dues cançons que el temps ha convertit en clàssics del repertori ribetà: la *Caiman* i la *Campanera*. És el moment en què els dos primers repicadors de la colla, Adrián Gázquez i Olivares i Aitor Rumin i Caparrós, aprenen les nocions bàsiques per tocar la caixa amb ritmes diferenciats de la resta de timbals.

En la part de diables, el punt d'inflexió és Sant Pere de 1997, quan els tres responsables adults decideixen fer un pas al costat per deixar que els propis membres de la colla comencin a caminar sols. D'aquesta manera, tot i que es mantenen com a representants de la colla a nivell institucional, deleguen les responsabilitats de l'execució del ball a Josep Rius i Roig i Jordi Pascual i Vivó "Xic", que assumeixen els papers de Llucifer i Diablessa respectivament. D'aquesta manera, ells dos es converteixen en els primers caps de colla i les primeres figures.

L'autogestió de la colla dinamitza els Diables Mitjans i millora la coordinació entre diables i timbalers. Amb només un any de marge —el que va de 1997 a 1998—, la colla passa a anomenar-se Ball de Diables Mitjans i ho aprofita per renovar els ceptrots, incorporar la figura de l'Àngel i, amb l'ajuda de membres del Ball de Diables, escriure els seus primers versos satírics, que inclouen una part de l'acte sacramental de 1913.

La incorporació de la figura de l'Àngel, interpretada per Yago Rodríguez i van der Wel, s'inspira en el Ball de Diables (que aleshores el

treia tirant foc) i suposa l'aparició de la primera capa a la colla. És aquí quan es posen les bases per crear un nou vestuari unificat per a tots els diables i timbalers, que acabarà amb la substitució de les històriques cassques per passar a portar capes. Els nous dissenys —tant de la roba de sac com de les samarretes— són obra del timbaler de la colla David Salido i Martí, mentre que Manel Font i Milà hi aporta la seva pinzellada artística per fer-los pictòricament viables. Tot el material de sac el confecciona Fina Albareda i Miret, amb qui la colla hi manté una estreta col·laboració que arriba fins al dia d'avui.

La naixent autogestió de la colla estableix el pagament d'una quota extraordinària per finançar aquest nou vestuari, a la qual s'hi afegeix el sorteig d'una panera. L'estrena de la nova indumentària es fa els dies previs a Sant Pere de 1999, en una petita cercavila de foc en la qual també hi participen els Diables Petits de Vilanova. El canvi de vestits va lligat a un nou canvi de ceptrots, que ja imiten els del Ball de Diables: el rectangle romboide per al Llucifer i la silueta de l'escut de Ribes per a la Diablessa. Poc després, també s'hi afegirien els característics timbals de flames vermelles.

Cercavila de Vigília de Sant Pere de 1995
Font: Francesc Juan i Alcázar

Aquest període s'allarga durant pràcticament dos anys més, en els quals els Diables Mitjans es consoliden com a grup. És un moment en què, més que canviar la colla, canvien els seus membres. Bona part de la generació del 1984 marxa de manera progressiva i, en lloc seu, hi entren diables i timbalers que a dia d'avui són dels membres més veterans (Oriol Riera i Arnaiz, Eduard Mata i Sanabra, Jordi Noguer i Arrebola i Eduard Cumelles i Barbarà). Tot sembla seguir el seu curs natural, però una decisió inesperada precipita els esdeveniments. El cap de colla de diables convoca el de timbalers a una reunió. S'aproximen canvis importants.

Matinal de Sant Pere de 1997
Font: Magí Fortuny i Albareda

Diablers de Ribes Colla Jove

Del canvi de caps de colla, al canvi de mentalitat (2001-2002)

Juliol de 2001. Quatre de les persones més implicades als Diablers Mitjans (Josep Rius i Roig, Jordi Pascual i Vivó "Xic", Andreu Castro i Teixidó i Marçal Juan i Llaó) deixen la colla per passar al Ball de Diablers. Un salt que s'entén de manera natural, si bé es produeix de manera selectiva i abans de l'edat que els pertoca a causa d'un evident rerefons d'afinitats personals amb els membres de la colla gran.

A veure si ho entenc: en Rius escull l'Isaac com a substitut i en Peco ens valida com a colla adulta? Em penso que n'hi haurà més d'un que ja no podrà dormir tranquil.

Seguint el vell model en què el cap de colla cedeix el seu lideratge a qui considera oportú, Rius tria Isaac Domínguez i Falguera. Altres persones que fan un pas endavant en aquest relleu són Lluís Pascual i Espada i Merlí Güell i Roviralta, que s'afegeixen a l'únic supervivent dels antics responsables: Magí Fortuny i Poch.

La nova situació obre certs interrogants sobre com serà el pas a la colla gran.

Hi cabrà tothom? S'acceptarà tothom? Es vol entrar i adaptar-se a un altre col·lectiu? Sense una opinió unànime al respecte,

comença a quallar la idea de mantenir-se com a colla, amb Isaac Domínguez com a principal impulsor.

La materialització de la Colla Jove com a segona colla de diablers adulta es produeix al llarg de 2002. Tot i seguir-se projectant externament com a Diablers Mitjans, ja es treballa internament en la seva transformació. Les prioritats són definir la nova estètica (el nom, l'escut, la indumentària...) i, alhora, obtenir el vistiplau per sortir a l'única cercavila en què encara no es participa: el Correfoc.

Una conversió que es desenvolupa d'una manera molt a la ribetana: és a dir, sense l'aprovació ni la negativa de ningú. El procés es fa sense haver-se adreçat prèviament a la Comissió de Festes o a la Regidoria de Cultura, que tampoc fan cap proposta per resoldre la situació d'un colla adolescent a les portes de la majoria d'edat.

Per poder sortir al Correfoc, Isaac Domínguez insisteix a Xavier Coll i Pascual "Peco Xic", persona clau en l'organització de l'acte. Tot i una primera negativa, pel Correfoc de 2002, el seu vistiplau arriba pel Correfoc de 2003, any en què la gran majoria de membres de la colla ja compleixen la majoria d'edat.

Sense ser-ne conscient, la validació d'en Peco legitima la colla com a colla adulta. És que el Correfoc és l'únic acte del moment reservat a les colles adultes de foc. La Colla Jove ja ha nascut oficiosament. Ara toca estrenar-se i demostrar que està a l'alçada.

De la flama de la nova colla, a la flama del carro vell (2003-2004)

"Es veu que qui va cremar el carro és un dels autors d'aquesta separata. Una pista: és el que pitjor toca el timbal de tots tres. I no... no és en Magí".

Sant Pau de 2003. A diferència del Ball de Diablers, que segueix el model de les colles centenàries, la Colla Jove encara ha de construir la seva identitat. Així, tot i haver begut d'aquesta influència, la seva personalitat es va bastint progressivament, basada en l'experimentació constant i una voluntat majoritària de diferenciar-se del Ball de Diablers, en absència d'una reflexió profunda sobre els aspectes folklòrics del propi ball.

És una etapa molt marcada pel tarannà del seu cap de colla i Llucifer, Isaac Domínguez i Falguera, amb un lideratge apassionat i impulsiu que comença a ser objecte de debat tant a dins com a fora de la colla. Això el converteix públicament –i no sempre de manera ponderada– en el principal responsable de l'actitud irreverent i provocadora que van adquirint els diablers.

A nivell de timbalers, els inicis no són fàcils. Molts d'ells passen a ser diablers i les dues caixes principals deixen la colla. La situació es redreça a partir de tres factors decisius: la incorporació dels que avui en dia representen el gruix de timbalers més veterans de la colla, el reforç de timbalers que arriben de la Colla Infernal i el retorn d'Andreu Castro i Teixidó any i mig més tard d'haver marxat, que torna a la colla en veure que queda constituïda com a segona colla adulta.

Versos de Sant Pere de 2004
Font: Magí Fortuny i Albareda

La primera sortida oficial fora de Ribes és el maig de 2004 al Correfoc de les Corts.

Tot i així, l'actuació tristament més recordada d'aquell període té lloc un any abans, durant la Festa Major de Puigmoltó, quan una actuació impròpia dels diablers

acaba amb el vet de la Colla Jove a les cercaviles de Sant Jaume. Malgrat ser un cas aïllat, sí que és representatiu d'una època en què costa veure els límits del que està permès, amb una organització caòtica que recorda una carretilla que s'escapa de la maça i va de banda a banda sense control.

Una carretilla que acaba esclatant per Sant Pere de 2004 de la manera més fortuïta i desgraciada possible. Just abans de començar la cercavila del Castell de Focs, l'espurna d'un botafoc cau dins el carro de la colla i el fa cremar en qüestió de segons. Ningú acaba prenent mal, però aquell incident acaba marcant un abans i un després en la Colla Jove.

De la democràcia, a les discrepàncies internes (2005-2007)

Estiu de 2004.
L'incident del
carro deixa
la colla tocada.

Hi ha qui ho aprofita
per rendir comptes a la
Colla Jove per actituds
del passat que no han
sigut del seu grat.

Alguns, fins i tot, demanen obertament que no se la deixi sortir mai més. Davant l'allau de crítiques, la colla fa pinya. Però, a la vegada, també hi ha un sentiment de mala consciència. S'admet que els comentaris rebuts tenen una part de raó pel que fa certes actituds durant les cercaviles. Amb tota probabilitat, és el moment de tots aquests anys en què els ribetans i ribetanes han tingut una percepció més negativa de la Colla Jove.

Lluny d'amagar-se o enfonsar-se, alguns dels seus membres fan un pas endavant.

Es crea un nou grup de treball que, més enllà d'aconseguir un nou carro, acaba tenint una importància cabdal en la preparació de la Festa

Major de Sant Pau de 2005. Sense una jerarquia establerta, els membres més implicats d'aquest nou equip són Humbert Rosell i Giralt, Gerard Puig i de Miguel, Oriol Riera i Arnaiz, Magí Fortuny i Poch, Carles Garcia i Vila i Andreu Castro i Teixidó.

Enmig d'aquest procés, i quan sembla que el moment més difícil ja s'ha superat, l'elecció de qui representarà el paper de Lluçifer durant les cercaviles serà l'inici dels tres anys més convulsos de la història de la colla.

Una pugna per portar el ceprot i liderar la colla que desemboca en dues maneres diferents d'entendre la Colla Jove i el ball de diables, i que propicia una fractura interna que trigarà anys en cicatritzar.

Sortida d'Ofici de Sant Pere de 2015
Font: Cristian López i Ferré

Per intentar resoldre aquesta situació conflictiva, la colla aposta per la democràcia. Des d'aleshores, tots els temes transcendents (com l'elecció dels caps de colla i les figures) es decideixen en assemblea. Les votacions apaivaguen els ànims, però no resolen el problema de fons. És un període en què algunes persones concretes porten aquestes discrepàncies fins a l'extrem, provocant la creació de dos bàndols diferenciats.

L'apunt del Lluçifer
"Si en Jorge Javier Vázquez ho arriba a saber, segur que s'hagués ofert a TV Ribes per fer un programa amb les nostres misèries".

Correfoc de Ribes de 2007
Font: Pilar Coll i Garcia

Sortida d'Ofici de Sant Pere de 2006
Font: Joan Rosell i Ricart

Un d'aquests es concentra especialment en els timbalers i és partidari de dotar-se d'unes normes consensuades entre tots que regulin el comportament dels membres de la colla a les cercaviles. L'altre, defensat sobretot des de la part de diables, segueix apostant perquè els propis membres de la colla s'autoregulin ells mateixos el comportament. Amb un problema afegit: els responsables de diables tenen la mateixa visió que la majoria de timbalers. Això fa que els caps de colla de diables se sentin en minoria entre els seus i que un bon gruix de diables entengui aquells caps de colla com una imposició dels timbalers. Els punts àlgids d'aquesta separació entre diables i timbalers són els pressupostos separats del 2007, any en què els timbalers també decideixen anar a una timbalada pel seu compte abans que acompanyar els diables de la seva pròpia colla a un correfoc.

Només hi ha un factor que evita que la colla es trenqui del tot:

tant la majoria de diables com la majoria de timbalers se la senten molt seva. I aquest sentiment de pertinença,

malgrat que entès i viscut de manera diferent, els fa romandre junts. Això els permet seguir avançant com a colla. Però cal aire fresc. I aquest arriba en tromba a partir de l'any següent.

De la Colla Infernal, a l'eclosió creativa (2008-2012)

Tardor de 2007. L'etapa amb Humbert Rosell i Giralt i Gerard

Puig i de Miguel com a responsables arriba al seu final coincidint amb l'arribada a la colla de tota una generació de diables i timbalers procedents de la Colla Infernal. Davant la impossibilitat de convertir-se en la tercera colla adulta de Ribes, la majoria d'ells entren a la Colla Jove per afinitats personals i proximitat d'edat. L'entrada dels infernals decanta l'equilibri de forces dins la colla cap als partidaris de

Cercavila de Vigília de Sant Pau de 2009
Font: Anton Milà i Montaner "Pinzell"

l'autoregulació i, al mateix temps, és una font d'energia que permet engegar iniciatives que van més enllà de la pròpia Festa Major.

L'embranchida del nou equip de treball –format per Oriol Riera i Arnaiz, Magí Fortuny i Poch, Eduard Mata i Sanabra i Manel Enríquez i Almiñana, amb la col·laboració intermitent d'Isaac Domínguez i Falguera– ajuda a rebaixar les tensions internes i a trencar amb els personalismes d'anys anteriors. Tot i així, també planteja un nou dilema: la colla ha de fer únicament el ball de diables o també ha d'incorporar actes que complementin la seva participació a la Festa Major?

Alguns exemples de la implicació d'aquell període i del debat que s'acaba d'encetar són el Trakasound, les Barraques, el Correbars o la Timbalada de Convit al Pregó. Simultàniament, la colla també evoluciona: nova indumentària, nous ceptrots, nou marxandatge i la constitució en entitat.

Són anys de plena ebullició i el ritme de treball és frenètic. Moments d'inquietuds, reflexió i noves iniciatives. Però no tota la colla avança al mateix ritme, i això fa que la imatge projectada de portes enfora sigui contradictòria i irregular.

El principal inconvenient d'aquest clímax creatiu és que la colla depèn en excés de la inspiració personal dels seus responsables. No hi ha una estructura consolidada que n'asseguri un mínim funcionament en cas que aquestes persones no hi siguin. El temps passa i els responsables de la colla ja no poden –ni volen– oferir el mateix nivell de dedicació. Engegar projectes té molt de mèrit. Mantenir-los en el temps, encara més.

"Que estrany... No anomenen la Diada de Balls Populars. Sí, aquella cosa rara en què les colles només hi participaven perquè els fèiem llàstima".

Del nou cicle, a la situació límit (2013-2016)

"Ui, ui, ui... Em penso que a la propera pàgina hi haurà ball de bastons. I no em refereixo als de la Festa Major".

Tardor de 2012. Després d'un any en què els més implicats amb la colla intenten forçar un relleu per filosofia i necessitat, s'aconsegueix que alguns membres facin un pas endavant i assumeixin noves responsabilitats. Però no és fins l'any següent que es consolida una nova junta, en la qual per primer cop ja no hi ha cap membre de la generació del 1985.

El nou equip –format per Jordi Noguer i Arrebola, Francesc Pérez i Martínez, Wen Alcántara i Ksouri, Mireia Santervás i Parra, Marina Vivó i Estrada, David Milà i Font "Pins", Maria Saldaña i Ferrret, Genís Riera i Serna i Jordi Vendrell i Moreno– sap que el ritme de dedicació dels anys anteriors és difícil d'assolir i, alhora, perjudicial per a la idea que es defensa d'implicació col·lectiva. És per això que la colla es dota de grups de treball dividits per àrees temàtiques, per tal de distribuir les tasques de manera específica i entre més gent.

En un primer moment, el nou equip aconsegueix una millor gestió interna –amb especial èmfasi de la part econòmica– i una millor representació del ball (es preparen més les enceses, es creen noves cançons i s'impulsa la Timbalada de Ribes). El pas del temps, però,

desgasta la dinàmica renovada. D'entrada, per la pressió d'haver de mantenir totes les activitats extres que s'han iniciat en l'etapa anterior. I, després, per la dificultat afegida d'haver de gestionar una nova estructura organitzativa que és més complexa de coordinar.

El resultat és una colla que, malgrat els inconvenients, salva tots els seus compromisos, tant els de Festa Major com els paral·lels. Però això s'assoleix a costa del desgast dels membres de la junta, que encara són percebuts per a la majoria de la colla com els que ho han de solucionar tot.

Lligat a aquest factor, els grups de treball no acaben de funcionar tal com s'esperava, fins al punt que es produeixen descoordinacions importants. Això es tradueix en una desconexió progressiva que acaba afectant el funcionament intern i, fins i tot, el caliu de la colla. Cal trobar-hi remei. Abans no sigui massa tard.

Cercavila de Vigília de Sant Pere de 2016
Font: Clàudia Sauret i Verdejo

Ball de Diables de Ribes Colla Jove

Estiu de 2016. Com ha passat en èpoques anteriors, els canvis no vénen de cop i volta ni perquè sí, però acostumen a haver-hi detonants que els acceleren.

El primer apareix a tres dies dels Versos, quan encara no hi ha cap base escrita per a poder recitar-los en condicions. Per primera vegada en divuit anys, la colla es planteja no fer-los. La situació se salva, però allò de què poques persones se sacrifiquin fins a l'últim instant perquè tot surti mínimament bé ja no serveix.

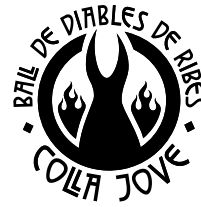
El segon desencadenant succeeix al finalitzar la Sortida d'Ofici. Els responsables de la part de diables es plantegen deixar la colla perquè la imatge projectada ha deixat molt que desitjar i la implicació de la majoria de membres ha sigut nul·la. **Per acabar-ho d'adobar, durant l'encesa final de la cercavila de Vigília, la colla crema la porta de l'església –arran de la decisió individual i espontània d'un dels seus diables– dos anys després que fos advertida pel mateix motiu.** La frustració entre els integrants de la colla és general i evident.

Després d'una reunió urgent, s'arriba a la conclusió que s'ha tocat fons i, particularment, que la part de diables necessita un replantejament total. La voluntat és assumir els errors comesos i començar pràcticament de zero per revertir la situació. La imminent celebració del 25è aniversari dels orígens de la colla és interpretada, més que com un maldecap afegit, com l'oportunitat per demostrar-se a si mateixos que la dinàmica ha canviat de debò.

La història ens diu que, venint de la Colla Jove, mai no te'n pots refiar del tot. Però sembla ser que, per fi, s'ha sabut canalitzar l'energia de la colla en una mateixa direcció. Ha nascut el Ball de Diables de Ribes Colla Jove. Si de cas, d'aquí a 25 anys, ja n'hi haurà tres més que us explicaran com ha anat.

"Ja ho advertia aquella famosa pintada: L'única església que il·lumina és la que es troba amb una encesa de la Colla Jove".

Escut dissenyat per Daniel Esteve i Carbonell "Cavall"

Retalls d'un camí imperfecte i genuí

La història de la Colla Jove s'ha forjat a partir d'un cúmul de circumstàncies i casualitats. Darrere seu, però, també hi hagut una sèrie de voluntats que, des de tarannàs ben diferents, han contribuït a crear una particular manera de viure el ball de diables i la Festa Major.

La Colla Jove és un dels pocs col·lectius nascuts a Ribes que ha aconseguit trobar el seu espai sense l'aixopluc de cap altra entitat. Amb gent de tot arreu i les portes sempre obertes. Fent-se amb tothom però no dependent de ningú.

Poques coses generen tanta unanimitat entre els membres de la colla com l'acceptació que es tracta d'un col·lectiu contradictori. La colla s'ha trobat l'heterogeneïtat des del primer dia. I, més enllà de la complexitat que aquesta ha afegit a la gestió del grup, les diferències internes s'han reivindicat com un valor.

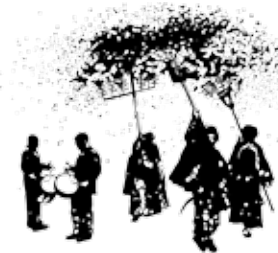
A la Colla Jove s'hi ha pogut parlar sempre de tot. Encara que això no sempre servís per avançar com a col·lectiu, les decisions democràtiques ens han acompanyat al llarg d'aquesta creixença com a persones i com a grup. Potser així s'explica que, davant de

situacions tan adverses, sempre hagin sortit voluntaris disposats a tirar la colla endavant.

El sentiment de pertànyer a la Colla Jove no es construeix d'un dia per l'altre. Ni s'ha viscut igual entre tots els que n'han format part. Alguns hi van entrar per com ballaven els diables. Altres, per com tocaven els timbalers. Però la gran majoria s'han mogut sempre des de la inquietud de voler fer coses i la passió de viure-les intensament.

Escriure aquesta separata ens ha permès capbussar-nos en el col·lectiu que ens ha vist créixer des de 1992 per analitzar-nos en perspectiva i amb autocrítica. Un camí efervescent que, des de la distància en el temps i la proximitat amb els fets, ens ha confirmat que som imperfectes però també genuïns. Si més no, amos i senyors dels nostres encerts i dels nostres errors.

Som hereus de la nostra pròpia tradició. Som la Colla Jove. I portem 25 anys jugant amb foc.

25 anys jugant amb foc

Sortida d'Ofici de Sant Pere de 2015
Font: Cristian López i Ferré

Il·lustració Joan Manel Pérez i Maldonado

Aquesta separata parteix de l'evident mirada personal dels seus autors però, tot i així, s'ha intentat escriure amb la màxima rigorositat històrica per poder situar en el temps aquests primers 25 anys del que ha acabat sent la Colla Jove. Això no hauria estat possible sense els treballs previs que s'han dedicat al ball de diables i a les festes majors de Ribes. I, sobretot, sense la inestimable col·laboració de gairebé un centenar de persones que, ja sigui amb el seu testimoni oral o amb el seu material audiovisual, han contribuït a explicar aquesta petita porció d'història que, a part de ser la nostra, també ho és de l'evolució del ball de diables a Ribes i del conjunt de la Festa Major. Des de Ribes fins a l'Infern, el nostre agraïment etern.

*"Quin dibuix tan preciós!
Sembla mentida que l'hagi
fet algú del Ball de Diables".*

**Pots criticar-nos
en persona
i també
per Internet**

#25AnysJugantAmbFoc
#FMSantPau17
#SPRibes

@CollaJoveRibes

BONA FESTA Major!

Ajuntament
Sant Pere de Ribes

Diputació
Barcelona